

НАДЛЕЖНОСТ ПРИВРЕДНОГ СУДА У ВАНПАРНИЧНИМ ПОСТУПЦИМА

Привредни суд је надлежан да поступа само у оним ванпарничним поступцима који непосредно проистичу из Закона о привредним друштвима.

Из образложења:

"Правно лице је, као предлагач, против других правних лица, као противника предлагача, привредном суду поднело предлог ради физичке деобе непокретности ближе описаних предлогом. Привредни суд се огласио стварно ненадлежним за поступање са налогом да се, по правоснажности решења, списи доставе основном суду, као стварно надлежном суду. Основни суд није прихватио своју надлежност за поступање у овој правној ствари, већ је покренуо поступак за решавање сукоба надлежности пред Врховним касационим судом.

"... Решавајући настали сукоб стварне надлежности, на основу члана 30. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 116/08 ... и 113/17) и члана 22. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је за поступање у овом предмету стварно надлежан Основни суд у Аранђеловцу – судска јединица Топола.

Наиме, према члану 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, привредни суд у првом степену суди у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти), у споровима који настану између привредних субјеката и других правних лица у обављању делатности привредних субјеката, па и када је у наведеним споровима једна од странака физичко лице, ако је са странком у односу материјалног супарничарства. Према ставу 2. истог члана, привредни суд у првом степену, између осталог, води ванпарничне поступке који произлазе из примене Закона о привредним друштвима.

Према Закону о привредним друштвима („Службени гласник РС" бр. 36/11... 95/18), ванпарнични спорови који проистичу из примене овог закона јесу: поступак утврђивања вредности хартија од вредности и инструмената тржишта новца (члан 57); поступак одређивања вредности неновчаног улога (члан 59); поступак утврђивања права на приступ члана друштва актима друштва у смислу (чл. 81, 241, 466); поступак утврђивања права командитора на увид у пословне књиге и документа друштва у смислу (члан 132); поступак постављања привременог заступника друштва (чл. 221, 397. и 426); поступак утврђивања допуне дневног реда Скупштине друштва (члан 338); поступак за одлучивање о захтеву за одржавање седнице друштва (члан 339); поступак у случају ускраћивања одговора акционару од стране директора и чланова надзорног одбора на питање које се тиче пословања друштва (члан 342); поступак у вези објављивања резултата гласања Скупштине друштва (члана 356); поступак за одлучивање о спровођењу посебне односно ванредне ревизије (члан 457); поступак о одлучивању о забрани преноса акција током трајања посебне односно ванредне ревизије и одржавање ванредне седнице Скупштине у вези са извештајем посебне ревизије (члан 462); поступак именовања ревизора ради ревизије уговора о статусној промени, односно ревизије плана поделе (члан 493); поступак о одлучивању о захтеву ималаца посебних права (члан 531) да у случају статусне промене суд одреди цену хартија од вредности када сматрају да вредност одређена уговором о статусној промени није одговарајућа; поступак за утврђивање цене акција приликом принудног откупа акција (чл. 521. и 522); поступак утврђивања цене акција приликом њихове продаје контролном друштву (чл. 564. и 565); поступак о одређивању накнаде ликвидационом управнику (члан 542); поступак у вези именовања ликвидационог

управника ради спровођења послова (члан 543); поступак за поделу имовине друштва између чланова друштва у случају принудне ликвидације (члан 548); поступак за испитивање примерености накнаде у вези са контролом и управљањем друштва (члан 563).

Дакле, без обзира на чињенице да су, у конкретном случају, предлагач и противник предлагача правна лица и да је један од противника предлагача у стечају, надлежан за спровођење поступка физичке деобе је основни суд, из разлога што поступак за физичку деобу није ванпарнични поступак који произлази из примене Закона о привредним друштвима у смислу одредбе члана 25. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 116/08... и 113/17), већ се ради о поступку за деобу заједничких ствари или имовине из чл. 148-154 Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“, бр. 22/82, 48/88 „Службени гласник РС“, бр. 46/95... 106/15), за чије спровођење је надлежан основни суд у смислу одредбе члана 22. став 2. Закона о уређењу судова (којом је прописано и то да основни суд у првом степену води ванпарничне поступке за које није надлежан неки други суд).

Имајући све наведено у виду, те како се имовина која је предмет физичке деобе претежно налази на територији општине Аранђеловац, за поступање у овој правној ствари надлежан је Основни суд у Аранђеловцу, у смислу члана 149. став 3. Закона о ванпарничном поступку, те је Врховни касациони суд применом одредбе члана 22. став 2. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци...".

(Сентенца из решења Врховног касационог суда Р1 211/19 од 17.4.2019. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 10.12.2019. године)